

กฎหมายกับความคิดที่แตกต่างของประชาชน*
THE LAW AND THE DIFFERENT IDEAS OF THE PEOPLE

ไกรสร เดชสิมมา¹, บุญเพ็ง สิทธิวงษา²
Kraisorn Dessimma¹, Boonpeng Sittivongsa²
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ^{1,2}
Faculty of Social Sciences and Humanities, North Eastern University^{1,2}
Email : Kraisorn.des@neu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากฎหมายกับความคิดที่แตกต่างของประชาชน จากการศึกษา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมในปัจจุบันนี้มีความทันสมัยและมุ่งสู่ยุคโลกาภิวัตน์ แต่การที่สังคมใดสังคมหนึ่งจะอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขได้ต้องอาศัยกลไกหลาย ๆ อย่างเข้ามาควบคุม เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและไม่เกิดความเสียหายต่อภาพรวมในสังคม และไม่เกิดการเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ฉะนั้นในประเทศหนึ่ง ๆ จึงต้องมีกฎหมายหรือกติกาเพื่อนำไปบังคับใช้ในสังคมนั้นๆ เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางสังคมอย่างเป็นรูปธรรม แต่ในปัจจุบันนี้ความคิดที่แตกต่างของประชาชนในสังคมเริ่มมีมุมมองที่สะท้อนให้เห็นว่า “กฎหมาย” ช่องโหว่ที่เอื้อต่อกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจ มีบารมีที่สามารถนำมาเพื่อให้ตนเองและพรรคพวกนำไปใช้ในทางที่สามารถหลุดพ้นจากการลงโทษ นั่นจึงเป็นที่มาของความคิดที่แตกต่างทางสังคมในปัจจุบัน เมื่อสังคมมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วความคิดของประชาชนย่อมมีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดในปัจจุบัน เพราะประชาชนในสังคมมีการติดต่อ แ่งขัน และมีการศึกษาที่มีความทันสมัยมากขึ้น

คำสำคัญ : กฎหมาย; ความคิด; ประชาชน

ABSTRACT

This article aims to discuss the law and the different opinions of the people. From the study, it was found that the majority of people in today's society are modern and heading towards the era of globalization. But for any society to be able to live together peacefully, it must use many mechanisms to control in order to maintain order and not cause damage to the overall society and do not take advantage of each other. Therefore, in a country, there must be rules or regulations to be enforced in that society. There is concrete social unity. But nowadays, people in society have different views that reflect the "law" that favors groups of people in power. There are virtues that can be used for oneself and one's associates to use in a way that can escape punishment. That is the origin of the different ideas in today's society as society develops rapidly, people's thoughts are obviously different today. Because people in society have more contact, competition and modern education.

Keywords : Law; Idea; People

1. บทนำ

ประเทศไทยในปัจจุบันนับว่าการบังคับใช้กฎหมายมีความแตกต่างในแต่ละคดีความที่ผู้กระทำความผิดได้ก่อให้เกิดโทษอย่างชัดเจน เพราะการกระทำความผิดย่อมส่งผลกระทบต่อคนที่จะถูกลงโทษทางกฎหมาย แต่ความทางของประชาชนส่วนใหญ่ยังมองว่ากฎหมายบางมาตรายังมีช่องโหว่ที่สามารถเอื้อต่อกลุ่มบุคคลที่ยังแสวงหาผลประโยชน์และผู้มีอิทธิพลในสี่เสือต่าง ๆ ที่สามารถเข้าไปปรับใช้ในการกระทำความผิดต่าง ๆ ดังนั้นเมื่อเกิดความคิดที่แตกต่างในสังคมจึงต้องตัดสินด้วยกฎหมายนั้นจึงแปลได้ว่ากฎหมายจึงเป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกในสังคม แต่การใช้กฎหมาย การตีความกฎหมายตลอดจนข้อวินิจฉัยในการตัดสินคดียังมีข้อโต้แย้งและข้อร้องเรียนทางสังคมเป็นอย่างมาก (สร้อย เลหาพันธ์, 2564) และยังคงส่งผลกระทบต่อความคิดของกลุ่มบุคคลที่มีความผิดในคดีเดียวกันแต่ตัวบทการลงโทษไม่เหมือนกันย่อมเกิดความสงสัยเป็นอย่างมากในปัจจุบันนี้ (ปริดี เกษมทรัพย์, 2560)

แต่เป็นที่ทราบกันดีว่า รัฐธรรมนูญถือว่าเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ สิ่งหนึ่งที่บ่งบอกความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญคือ กฎหมายใด ๆ ที่จะบังคับใช้หรือไม่บังคับใช้ จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นแม่บทนั้นมีได้ เรียกว่า หลักความชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งหลักการนี้ได้รับรองไว้ตั้งแต่ในรัฐธรรมนูญฉบับแรกจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีบทบัญญัติไว้ในมาตรา 5 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ว่า (บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ, 2553) “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับ หรือการกระทำใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติหรือการกระทำนั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

สังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างสงบและสันตินั้น นอกจากจะมีกฎหมายเป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการจัดระเบียบแล้ว ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ยังเป็นแนวทางที่ใช้ยึดโยงให้สังคมมีความมั่นคงเข้มแข็งอีกด้วย เมื่อสังคมมีการพัฒนา เจริญเติบโต และมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

และกลไกต่าง ๆ ที่จะจัดการให้สังคมมีความสงบสุขเกิดขึ้นนั้น (ณัฐกร วิทิตานนท์, 2553) จำเป็นต้องมีการพัฒนาตามไปด้วย และสิทธิเสรีภาพจึงเป็นอีกกลไกหนึ่งในสังคม ที่จะกำหนดว่าสังคมนั้น ๆ มีความสุขสงบและสันติเพียงใด การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้มีการนำมาบัญญัติไว้เป็นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 โดยบัญญัติไว้ในหมวด 2 สิทธิและหน้าที่ของประชาชนย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน ที่บ่งบอกว่าไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมือง และภายในบังคับแห่งกฎหมายแม้ว่าจะวางหลักไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ แต่ในเมื่อไม่มีกฎหมายมารองรับในบางเรื่องจึงมีการละเมิดจนเกิดผลเสียต่อการปกครอง (มานิต จุ่มปา, 2560)

นั่นจึงเป็นที่มาของการที่ประชาชนมีความคิดที่แตกต่างต่อการบังคับใช้กฎหมายในปัจจุบัน อย่างเห็นได้ชัดยิ่งขึ้น และยังมีปัญหาการแบ่งแยกส่วนรับผิดชอบและการบริหารงานที่ไม่เกิดความโปร่งใสของภาครัฐ ปัญหาในกระบวนการยุติธรรม ปัญหาด้านการขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชน ปัญหาด้านบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมและระบบผลิตนักกฎหมาย จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ทำลายต่อความที่แตกต่างของประชาชนในปัจจุบัน (ประพาฬรัตน์ สุขดิษฐ์, 2561) แต่ถ้ารีบแก้ไขก็จะทำให้เกิดความมั่นคง ความน่าเชื่อถือและความยั่งยืนได้ในสังคม

ดังนั้น บทความนี้มีเนื้อหาโดยภาพรวมประกอบด้วย กฎหมายกับความคิดที่แตกต่างของประชาชน เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อเสริมสร้างแนวคิดของประชาชนในปัจจุบัน ที่ยังเป็นปวงชนในผืนแผ่นดินเดียวกัน แต่มีความคิดที่แตกต่างกันในการบังคับใช้กฎหมายของผู้ที่มีอำนาจ ต่อไป

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย

เมื่อมีการตรากฎหมายออกมาใช้ หากไม่มีผู้คอยบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายก็ย่อมจะหาประโยชน์อันใดในกฎหมายนั้นมิได้ประกอบกับแนวโน้มในปัจจุบันปริมาณคดีความที่เข้าสู่ศาลและที่ปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์เป็นจำนวนมาก นักอาชญาวิทยาจึงได้พัฒนาแนวคิดและขอบเขตปรัชญาการบังคับใช้กฎหมายและการควบคุมสังคม ให้รวมตลอดไปถึงการควบคุมพฤติกรรมอันจะนำไปสู่การกระทำผิดด้วย สำหรับลักษณะสำคัญเกี่ยวกับปรัชญาการบังคับใช้กฎหมายและการควบคุมทางสังคม มี 3 ประการ (ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ์, 2562)

1. รัฐเป็นผู้ใช้มาตรการทางกฎหมาย เพื่อควบคุมความประพฤติและคุ้มครองพิทักษ์ผลประโยชน์ของสมาชิกในสังคมตามหลักกฎหมายมหาชน ในฐานะที่รัฐมีอำนาจเหนือราษฎรมิได้รวมถึงกฎหมายเอกชน อันเป็นกฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างราษฎรในฐานะเท่าเทียมกัน

2. รัฐเป็นผู้ได้รับอำนาจอธิปไตย (Mandate) จัดสรรเจ้าหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบ การปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความผาสุกของชุมชนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด

3. การบังคับใช้กฎหมาย จะต้องบังคับใช้แก่สมาชิกในสังคมโดยเสมอภาคภายใต้หลักนิติธรรม ปราศจากความลำเอียงหรือรังเกียจเด็ดฉันทิโดยสิ้นเชิง

จากหลักเกณฑ์ทั้งสามประการของทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ากฎหมายคือเครื่องมือในการรักษาความสงบสุขของสังคมโดยรวม แต่โดยลำพังตัวกฎหมายเองย่อมไม่

สามารถทำให้เกิดความสงบสุขได้เลยหากปราศจากผู้ใช้บังคับกฎหมาย ซึ่งผู้บังคับกฎหมายนั้นย่อมมีเพียงรัฐที่จะดำเนินการได้เท่านั้นเพราะหากให้ราษฎรสามารถใช้บังคับกฎหมายได้เองแล้ว ราษฎรแต่ละคนย่อมใช้บังคับกฎหมายให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของตนเอง ส่งผลให้ในที่สุดก็จะมีผู้ทำตามกฎหมายและกลายเป็นอนาธิปไตยไป ทั้งนี้ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายเมื่อนำมาใช้ในกระบวนการยุติธรรม ก็มีทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย อยู่ 2 แนวทฤษฎี ได้แก่ แนวทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม และแนวทฤษฎีกระบวนการนิติธรรม

3. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น ราชบัณฑิตยสถาน (2556) กล่าวว่า ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคลแต่เป็นลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเท่ากับทัศนคติ คนเราจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันและความคิดเห็นจะเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ

ซึ่ง ดวงอุมา โสภา (2551) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะต่อสถานการณ์ภายนอก

นอกจากนี้ Assael (1995) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ ทัศนคติที่แต่ละบุคคลได้แสดงออกมาทางความคิดเห็นที่มีต่อการดำรงชีวิตในประจำวัน และมีผลกระทบต่อผู้อื่นและตนเองอย่างมีความเหลื่อมล้ำทางวัตถุหรือสิ่งประกอบอื่น ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ส่วน Kendler (1974) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ ทัศนคติ หรือแนวทางในการแสดงออกเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการของกลุ่มตนเอง หรือบุคคลหลาย ๆ คนที่มีผลประโยชน์ร่วมกันอย่างชัดเจนและไม่ชัดเจนต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

ในขณะที่ Alport (1935) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ ทัศนคติที่เป็นสภาพของจิตใจที่ส่งผลต่อการรุมเร้าจากสิ่งกระทบภายนอก ที่เป็นความรู้สึกให้ได้มาซึ่งประโยชน์ต่อกลุ่มก้อนของตนเองอย่างมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามาตามสถานการณ์

ส่วน Webster (1967) กล่าวว่า ความคิดเห็นของคนมีหลายระดับ การแสดงความคิดเห็นออกมาบ่งบอกถึงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมในแนวทางที่มีอิทธิพลต่อสังคมส่วนรวมทั้งกลุ่มผลประโยชน์ที่มีอย่างจำกัดและมีความคิดที่หลากหลายในสังคมปัจจุบัน

จากคำจำกัดความต่าง ๆ เหล่านี้ จึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็นคือ การแสดงออกทางด้านความเชื่อ และความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจจะเป็นการพูดหรือการเขียนก็ได้โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ รวมถึงสภาพแวดล้อมก็เป็นส่วนช่วยให้การแสดงความคิดเห็นซึ่งอาจแสดงออกทั้งทางบวกหรือทางลบก็ได้

4. สรุป

สังคมใดสังคมหนึ่งจะอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขได้ต้องอาศัยกลไกหลาย ๆ อย่างเข้ามาควบคุมเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและไม่เกิดความเสียหายต่อภาพรวมในสังคม และไม่เกิดการเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ฉะนั้นในประเทศหนึ่ง ๆ จึงต้องมีกฎหมายหรือกติกาเพื่อนำไปบังคับใช้ในสังคมนั้น ๆ เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางสังคมอย่างเป็นรูปธรรมเพราะประชาชนใน

สังคมมีการติดต่อ แ่งขัน และมีการศึกษาที่มีความทันสมัยมากขึ้น กฎหมายคือเครื่องมือการรักษาความสงบสุขของสังคมโดยรวมแต่โดยลำพังตัวกฎหมายเองย่อมไม่สามารถทำให้เกิดความสงบสุขได้เลยหากปราศจากผู้ใช้บังคับกฎหมาย ซึ่งผู้ใช้บังคับกฎหมายนั้นย่อมมีเพียงรัฐที่จะดำเนินการได้เท่านั้น เพราะหากให้ราษฎรสามารถใช้บังคับกฎหมายได้เองแล้ว ราษฎรแต่ละคนย่อมใช้บังคับกฎหมายให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของตนเอง ส่งผลให้ในที่สุดก็จะมีผู้ใดทำตามกฎหมายและกลายเป็นอนาธิปไตยไป ทั้งการบังคับใช้กฎหมายเมื่อนำมาใช้ในกระบวนการยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมายการควบคุมอาชญากรรมและกระบวนการนิติธรรม การแสดงออกทางด้านความเชื่อ และความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจจะเป็นการพูดหรือการเขียนก็ได้โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ประสบการณ์ รวมถึงสภาพแวดล้อมก็เป็นส่วนช่วยให้การแสดงความคิดเห็นซึ่งอาจแสดงออกทั้งทางบวกหรือทางลบก็ได้

5. บรรณานุกรม

- ณัฐกร วิทิตานนท์. (2553). **หลักรัฐธรรมนูญเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงอุมา โสภาก. (2551). **ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. (2562). **คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาคทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- บรรเจิด สิงคะเนติ. (2558). **หลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. (2553). **กฎหมายรัฐธรรมนูญ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประพาฬรัตน์ สุขดิษฐ์. (2561). **แนวทางการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0**. **วารสารวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี**. 6(2). 15-27.
- ปรีดี เกษมทรัพย์. (2560). **นิติปรัชญา**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มานิต จุมปา. (2560). **เอกสารประกอบคำบรรยายเรื่อง สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 ชุดที่ 1 และชุดที่ 2**. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566. จาก <http://www.The-thaibar.or.th/thaibarweb/index.php/th>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด.
- สร้อย เลหาพันธ์. (2564). **การบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดมหาสารคาม**. **วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด**. 10(1). 694-703.
- Allport, Gordon W. (1935). **Handbook of Social Psychology**. Roehester, MA : Clark University Press.

Assael, Henry. (1995). **Consumer Behavior and Marketing Action**. 5th ed. Cincinnati, Ohio : South-Western College.

Kendler, Howard H. (1974). **Basic psychology**. New York : Appletion Century-Grutt Company.

Webster. (1967). **Webster'Dictionary of the American Language**. New York : McGraw-Hill.